

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

28

YASAMA YILI

2

SIRA SAYISI: 103

İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 25. Maddesinin Tadiline İlişkin Olarak Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumunun 12. Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/05/2017 Tarihli ve GA12/6-438 Sayılı Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1613) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
<https://www.tbmm.gov.tr/yasama/komisyon-raporlari>
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi ve Listesi.....	4
• Kanun Teklifleri Yenileme Tezkeresi.....	11
• 2/1613 Esas Numaralı Teklifin	
- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	12
- Genel Gerekçesi	12
• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi	13
• Dışışleri Komisyonu Raporu.....	14
- Muhalefet Şerhi	17
- Dışışleri Komisyonunun Benimsediğı 27'nci Yasama Dönemine Ait Rapor.....	18
- Teklif Metni.....	22
- Dışışleri Komisyonunun Kabul Ettiğı Metin	22
• Karar Metni	23

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: Z-90666677-599-180451

2 Ekim 2023

Konu: Milletlerarası andlaşmaların
onaylanmasının uygun bulunması

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

27'nci Yasama Döneminde Anayasa'nın 90'ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere Başkanlığınıza sunulan ancak sonuçlandırılmayan ekli listede yer alan milletlerarası andlaşmaların onaylanmasının uygun bulunması hususunda gereğini bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Ek: Liste

LİSTE

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
1	2/5027	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile El Salvador Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması
2	2/5038	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Panama Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması
3	2/1781	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Svaziland Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması
4	2/2783	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması ve Notalar
5	2/2278	Türkiye Cumhuriyeti ve Sudan Cumhuriyeti Arasında Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşması
6	2/2935	Matrah Aşındırma ve Kâr Kaydırmanın Engellenmesine Yönelik Vergi Anlaşmaları ile İlgili Önlemlerin Uygulanmasına İlişkin Çok Taraflı Sözleşme
7	2/1897	Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 25. Maddesinin Tadiline İlişkin Olarak Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumunun 12. Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA12/6-438 Sayılı Karar

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
8	2/1912	Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu Kurucu Anlaşmanın 26 ncı ve 31 inci Maddelerinin Tadiline İlişkin Olarak Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumunun 17 nci Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA17/7/438 Sayılı Karar
9	2/4162	Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 47'nci Maddesinin Tadiline İlişkin Olarak Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumunun 21'inci Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 4/9/2021 Tarihli ve GA21/4/442 Sayılı Karar
10	2/2370	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notalar
11	2/3910	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma
12	2/4291	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma
13	2/3378	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sierra Leone Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayii İşbirliği Anlaşması
14	2/1532	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşması
15	2/1548	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşma
16	2/2984	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kolluk Personelinin Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretimine İlişkin İşbirliği Anlaşması

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
17	2/1194	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşması ve Notalar
18	2/2024	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşması
19	2/4188	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşması
20	2/3141	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamboçya Krallığı Kraliyet Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşması
21	2/5025	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tacikistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşması
22	2/5026	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna Hersek Bakanlar Kurulu Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşması
23	2/3537	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Portekiz Cumhuriyeti Arasında Askerî Alanda İşbirliği Çerçeve Anlaşması
24	2/2021	Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Tamamlayıcı Anlaşması
25	2/4323	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Angola Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma ve Askerî İşbirliği Çerçeve Anlaşması
26	2/4416	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Togo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşması

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
27	2/4417	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşması ve Notalar
28	2/4418	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Ginesi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma İş Birliği Anlaşması
29	2/4706	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşması
30	2/4911	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî İşbirliği Çerçeve Anlaşması
31	2/5024	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşma
32	2/4292	Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı ve Kuveyt Devleti Milli Muhafız Komutanlığı Personelinin Eğitim ve Öğretimi Alanında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında İşbirliği Protokolü ve Notalar
33	2/3706	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Altyapı ve İnşaat Projelerinde İşbirliği Anlaşması
34	2/4650	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Mali ve Teknik İş Birliğine İlişkin Çerçeve Anlaşması
35	2/1459	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptı

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
36	2/1545	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşma
37	2/3445	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşması
38	2/4529	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlü Nakli Anlaşması
39	2/1593	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslami Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşması
40	2/1794	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Cezai Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşması
41	2/1949	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tayland Krallığı Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşması
42		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadeniz Ekonomik İşbirliği (KEİ) Teşkilatı Arasında Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesi (KEİPA) Uluslararası Sekretaryası İçin Ev Sahibi Ülke Anlaşması Tadil Protokolü
43	2/4814	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Malta Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması
44	2/1776	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Panama Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması
45	2/3536	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Küba Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
46	2/3543	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması
47	2/4891	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması
48	2/2847	İslam Konferansı Örgütünün İmtiyaz ve Muafiyetlerine Dair Sözleşme
49	2/2664	İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) Medya Forumu Tüzüğü ile Notalar
50	2/3004	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İzinsiz İkamet Eden Kişilerin Geri Kabulüne İlişkin Anlaşma ve Notalar
51	2/2023	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşması
52	2/2058	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Göçmen İşçilerin ve Aile Fertlerinin Haklarının Korunmasına Dair Anlaşma
53	2/2025	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşma

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

27’nci Yasama Dönemi’nde Başkanlığa sunulmuş olan 2/5027, 2/5038, 2/1781, 2/2783, 2/2278, 2/2935, 2/1897, 2/1912, 2/4162, 2/2370, 2/3910, 2/4291, 2/3378, 2/1532, 2/1548, 2/2984, 2/1194, 2/2024, 2/4188, 2/3141, 2/5025, 2/5026, 2/3537, 2/2021, 2/4323, 2/4416, 2/4417, 2/4418, 2/4706, 2/4911, 2/5024, 2/4292, 2/3706, 2/4650, 2/1459, 2/1545, 2/3445, 2/4529, 2/1593, 2/1794, 2/1949, 2/4814, 2/1776, 2/3536, 2/3543, 2/4891, 2/2847, 2/2664, 2/3004, 2/2023, 2/2058 ve 2/2025 esas numaralı kanun teklifleri yenilenmiştir.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Numan Kurtulmuş
İstanbul

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1613)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Plan ve Bütçe Komisyonu Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi'nde yayımlanan 465345 evrak numaralı Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 25. maddesinin tadiline ilişkin olarak Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumunun 12. Genel Kurul Toplantısında kabul edilen 18/5/2017 tarihli ve “GA12/6-438 sayılı Karar”ın onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

09/05/2019

Mustafa Şentop
Tekirdağ

GENEL GEREKÇE

Üyesi bulunduğumuz İslam Kalkınma Bankası (İKB) Grubunun bağlı kuruluşu olan Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumunun Kurucu Anlaşmasında, Yönetim Kurulu toplantılarına İKB Grubu Başkanının başkanlık edeceği hükmü yer almaktadır. İKB Grubunun on yıllık stratejisi kapsamında Grubun etkinliğinin artırılması ve bağlı kurumlar arasında koordinasyon ve uyumun güçlendirilmesi amacıyla ve İKB Grubu Başkanının önerisiyle, söz konusu toplantıların yönetimi konusunda Kurucu Anlaşmada değişiklik yapılması teklif edilmiştir. Teklif kapsamında Kurucu Anlaşmada, mezkûr Kurumun Yönetim Kurulu toplantılarına İKB Grubu Başkanı tarafından belirlenecek yetkililerin de (örneğin Başkan Yardımcısı) başkanlık edebilmesine imkân verecek değişikliklerin yapılması öngörülmüştür. Bahse konu değişiklikler 18 Mayıs 2017 tarihinde Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Genel Kurulunun GA12/6-438 sayılı Kararıyla onaylanmıştır.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: 68244839-599-77671

3 Mayıs 2019

Konu: Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami
Kurumu Kurucu Anlaşmanın Tadiline İlişkin Karar

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşmanın 25 inci maddesinin tadiline ilişkin olarak Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumunun 12 nci Genel Kurul Toplantısında kabul edilen 18/5/2017 tarihli ve GA12/6-438 sayılı Kararı Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

06/02/2024

Esas No: 2/1613

Karar No: 85

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/1613 esas numaralı, “Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 25. Maddesinin Tadiline İlişkin Olarak Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumunun 12. Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/05/2017 Tarihli ve GA12/6-438 Sayılı Kararın Onaylanması Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi”, Komisyonumuzun 31/01/2024 tarihinde yaptığı 7’nci toplantısında görüşülmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

1. Giriş

27’nci yasama döneminde görüşülememesi nedeniyle kadük kalan 2/1897 esas numaralı “Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 25. Maddesinin Tadiline İlişkin Olarak Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumunun 12. Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/05/2017 Tarihli ve GA12/6-438 Sayılı Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi”, 03/10/2023 tarihinde İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş imzasıyla yenilenmiştir. Teklif, 2/1613 esas numarası ile 04/10/2023 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonu ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna havale edilmiştir. Teklif, Komisyonumuzun 28’inci yasama dönemi 31/01/2024 tarihli 7’nci toplantısında Dışişleri Bakanlığı ve Ticaret Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

2. Teklifin İçeriği

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile, Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumunun Kurucu Anlaşması kapsamında yer alan Yönetim Kurulu toplantılarının yönetimine ilişkin kuralların yeniden düzenlenmesinin amaçlandığı görülmektedir.

3. Komisyon Görüşmeleri

Söz konusu Teklif 27’nci yasama döneminde 2/1897 esas numarasıyla Komisyonumuzda görüşülmüş, oy çokluğuyla kabul edilerek rapora bağlanmış ancak kanunlaşamarak hükümsüz kalmıştır. 28’inci yasama döneminde 2/1613 esas numarasıyla yenilenecek tekrar görüşülmüş; İçtüzüğün 77’nci maddesinin 1’inci fıkrası uyarınca 27’nci yasama dönemi 206 sıra sayılı raporun ve metnin benimsenmesi oy çokluğuyla kabul edilmiştir.

4. Genel Kurulda Temsil

İçtüzüğün 45’inci maddesi uyarınca, Teklifin Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere Gaziantep Milletvekili Ali Şahin, Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız, Elazığ Milletvekili Mahmut Rıdvan Nazırlı ile İstanbul Milletvekili Tuğba Işık Ercan, Teklif ile ilgili özel sözcü olarak seçilmiştir.

Başkan	Başkanvekili	Kâtip
<i>Fuat Oktay</i>	<i>Mustafa Canbey</i>	<i>Derya Bakkak</i>
Ankara	Balıkesir	Gaziantep
Üye	Üye	Üye
<i>Bilal Bilici</i>	<i>Kürşad Zorlu</i>	<i>Cemalettin Kani Torun</i>
Adana	Ankara	Bursa
Üye	Üye	Üye
<i>Berdan Öztürk</i>	<i>Talih Özcan</i>	<i>Mahmut Rıdvan Nazırlı</i>
Diyarbakır	Düzce	Elâzığ
	(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Kamil Aydın</i>	<i>Utku Çakırözer</i>	<i>Ali Şahin</i>
Erzurum	Eskişehir	Gaziantep
	(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye	Üye	Üye
<i>Derya Ayaydın</i>	<i>Seda Gören Bölük</i>	<i>Sena Nur Çelik Kanat</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Yunus Emre</i>	<i>Tuğba Işık Ercan</i>	<i>Oğuz Kaan Salıcı</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Bu raporun özel sözcüsü)	(Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye	Üye	
<i>İsmail Özdemir</i>	<i>Ziya Altunyaldız</i>	
Kayseri	Konya	
	(Bu raporun özel sözcüsü)	

MUHALEFET ŞERHİ

Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşması, "anayasamız, kanunlarımız ve bağlı olduğumuz anlaşmalar hükümlerinin saklı olduğu" şeklinde ihtirazi kayıtla onaylanmıştır. Bununla birlikte anlaşma metninde yer alan çeşitli ifadeler, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nda belirlenmiş laiklik ilkesi ile ters düşmektedir.

Tüm faaliyetlerinin şariat ilkeleriyle uyumlu olacağı belirtilen söz konusu kuruluşun kurucu anlaşmasına çekince koymak bizim açımızdan yeterli görülmemektedir. Kurucu anlaşmanın temel niteliği bakımından tüm inanç ve mezheplere eşit mesafede olan Anayasamızın laiklik ilkesine aykırı olduğu açıktır. Bu noktadan hareketle teklife muhalifiz. 05.02.2024

Talih Özcan

Düzce

Utku Çakırözer

Eskişehir

Yunus Emre

İstanbul

Oğuz Kaan Salıcı

İstanbul

Dışışleri Komisyonunun Benimsediği 27’nci Yasama Dönemine Ait Rapor

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

2/4/2020

Esas No: 2/1897

Karar No: 149

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

1. Giriş

Cumhurbaşkanlığınca 3/5/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan “Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 25. Maddesinin Tadiline İlişkin Olarak Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumunun 12. Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA12/6-438 Sayılı Karar”, 9/5/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop imzasıyla “Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 25. Maddesinin Tadiline İlişkin Olarak Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumunun 12. Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA 12/6-438 Sayılı Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi” olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 15/5/2019 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Plan ve Bütçe ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji komisyonlarına havale edilen 2/1897 esas numaralı Kanun Teklifi, Komisyonumuzun 27’nci Yasama Dönemi 11/3/2020 tarihli 21’inci toplantısında Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

2. Teklifin İçeriği

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile; Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumunun Kurucu Anlaşması’nda, Kurumun Yönetim Kurulu toplantılarına İslam Kalkınma Bankası (İKB) Grubu Başkanı tarafından belirlenecek yetkililerin de başkanlık edebilmesine imkân verecek değişikliklerin yapılmasını içeren ve 18 Mayıs 2017 tarihinde Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Genel Kurulunda alınan GA12/6-438 sayılı Karar’ın onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

3. Komisyon Görüşmeleri

Komisyonumuzda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

Dışışleri Bakan Yardımcısı Yavuz Selim Kıran tarafından;

İslam Kalkınma Bankasının bağlı kuruluşu olan Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumunun temel amacının İslam İşbirliği Teşkilatına üye ülkeler arasındaki ticaretin teşvik ve finansmanla artırılması olduğu,

Kurumun ticaret için doğrudan veya diğer fon kuruluşlarıyla iş birliği yaparak özel sektöre finansman sağladığı, ticaretin teşviki için ise teknik destek, kapasite inşası ve ürün geliştirme faaliyetleri düzenlediği, üye ülke kurumları ve çatı kuruluşlarıyla da iş birliği yaptığı,

Yaklaşık 40 milyon dolar sermaye payıyla Kurumun toplam ödenmiş sermayesinin yüzde 4,5’ine sahip olan ülkemizin Kuruma büyük katkıda bulunan beşinci ülke olduğu,

Kurumun, 2018 yılında 24 İslam İşbirliği Teşkilatı üye ülkesine toplam 5,2 milyar dolar ticaret finansmanı sağladığı, ülkemizin buradan 513 milyon dolarlık pay alarak beşinci sırada yer aldığı,

Kurucu Anlaşma’ya göre bu Kurumun Yönetim Kurulu toplantılarına İslam Kalkınma Bankası Başkanı’nın başkanlık etmesinin gerektiği,

İslam Kalkınma Bankası Grubu tarafından hazırlanan on yıllık strateji kapsamında bu Kurum dâhil bağlı kuruluşların daha etkin çalışması için usullerde değişiklik yapıldığı,

Anlaşma'nın 25'inci maddesinde yapılan değişiklikle İslam Kalkınma Bankası Başkanı'nın yanı sıra görevlendireceği bir yetkilinin de toplantılara başkanlık edebileceği, böylelikle Kurumun çalışmasında ihtiyaç duyulan esnekliğin sağlanmış olacağı,

Komisyon üyeleri tarafından Teklif ile ilgili olarak;

Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşması'nın Anayasa'nın, kanunların ve bağlı olduğumuz uluslararası anlaşma hükümlerinin saklı olduğu şeklinde ihtirazi bir kayıt konularak onaylandığı ancak Türkiye'nin Kurucu Anlaşma'nın şeriat hukukundan bahseden maddelerine çekince koymasının Kurumun diğer maddelerde öngörülen faaliyetlerinin şeriat hukukuna uygun olmadan yürütülmesi sonucunu doğurmayacağı ve yeterli olmadığı,

Aynı gerekçenin bugün aynı Anlaşma'nın 25'inci maddesiyle ilgili olarak yapılan değişiklikte de söz konusu olduğu, şeriat hukukuyla uyumlu çalışacağı belirtilen Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumunun Kurucu Anlaşması'nın Anayasa'nın laiklik ilkelerine aykırı bulunması sebebiyle Anlaşma'nın tadiliyle ilgili bu önerinin de kabul edilemeyeceği,

Dışişleri Bakan Yardımcısı Yavuz Selim Kıran tarafından Komisyon üyelerinin görüşlerine cevaben;

Anayasa'mızın temel ilkeleriyle bağdaşmayan düzenleme ve uygulamaların Türkiye açısından bağlayıcı olmadığına yönelik çekincemizin hem İslam İşbirliği Teşkilatına hem de Teşkilatın ülkemizin ev sahipliği yapmadığı kurumlarının bahse konu atfın geçtiği anlaşmalarına koyulduğu,

Ülkemizin ev sahipliği yaptığı İslam İşbirliği Teşkilatı kurumlarının zaten kendi yasalarımıza göre düzenlendiği,

ifade edilmiştir.

4. Teklif Metnine İlişkin Değişiklikler

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy çokluğu ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklifin 1'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Bursa Milletvekili Atilla Ödünç, İstanbul Milletvekili Zafer Sırakaya, Karabük Milletvekili Niyazi Güneş ve Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, Teklif ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Volkan Bozkır</i>	<i>Ahmet Yıldız</i>	<i>Sena Nur Çelik</i>
İstanbul	Denizli	Antalya
Kâtip	Üye	Üye
<i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i>	<i>Tulay Hatımoğulları Oruç</i>	<i>Asuman Erdoğan</i>
İzmir	Adana	Ankara
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Ahmet Haluk Koç</i>	<i>Mustafa Canbey</i>	<i>Atilla Ödünç</i>
Ankara	Balıkesir	Bursa
(Muhalefet şerhim mevcuttur)		(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye <i>Kamil Aydın</i> Erzurum	Üye <i>Utku Çakırözer</i> Eskişehir (Muhalefet şerhimiz var)	Üye <i>Ali Şahin</i> Gaziantep
Üye <i>Mehmet Güzelmansur</i> Hatay (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Ahmet Ünal Çeviköz</i> İstanbul (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Ahmet Berat Çonkar</i> İstanbul
Üye <i>Yunus Emre</i> İstanbul (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Ümit Özdağ</i> İstanbul	Üye <i>Zafer Sırakaya</i> İstanbul (Bu raporun özel sözcüsü)
Üye <i>Niyazi Güneş</i> Karabük (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>İsmail Özdemir</i> Kayseri	

MUHALEFET ŞERHİ

Türkiye'nin 30.05.2006'da imzaladığı Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşması, 03.11.2010'da Dışışleri Komisyonu'nda görüşölmüş, 22.2.2011 tarihli ve 6118 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunmuştur. Anlaşma, "Anayasamız, kanunlarımız ve bağılı olduğumuz anlaşmalar hükümlerinin saklı olduğu" şeklinde ihtirazi kayıtla onaylanmıştır.

11.03.2020 tarihli Dışışleri Komisyonu toplantısında görüşölen teklif her ne kadar teknik bir değıışikliğı içerse de, 03.11.2010 tarihli Komisyon toplantısına katılan ve Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşması'na laikliğe aykırı olduğu gerekçesiyle şerh düşen CHP'li üyelerin görüşlerine katıldığımızı belirtmek isteriz.

Tüm faaliyetlerinin şeriat ilkeleriyle uyumlu olacağı belirtilen bir kuruluşun anlaşmasına 'çekince' koymak yeterli değildir. Söz konusu kuruluşun kurucu anlaşması, temel niteliğı bakımından Anayasamızın laiklik ilkesine aykırıdır.

Bu noktadan hareketle, Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşması'nın tadiline ilişkin kararın onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun teklifine muhalifiz.

11.03.2020

Ahmet Ünal Çeviköz

İstanbul

Ahmet Haluk Koç

Ankara

Ütku Çakırözer

Eskişehir

Mehmet Güzelmansur

Hatay

Yunus Emre

İstanbul

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
NUMAN KURTULMUŞ’UN TEKLİFİ

ULUSLARARASI TİCARET FİNANSMANI
İSLAMİ KURUMU KURUCU ANLAŞMASININ
25. MADDESİNİN TADİLİNE İLİŞKİN OLARAK
ULUSLARARASI TİCARET FİNANSMANI
İSLAMİ KURUMUNUN 12. GENEL KURUL
TOPLANTISINDA KABUL EDİLEN
18/5/2017 TARİHLİ VE GA12/6-438 SAYILI
KARARIN ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) Uluslararası Ticaret
Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının
25. maddesinin tadiline ilişkin olarak Uluslararası
Ticaret Finansmanı İslami Kurumunun 12. Genel
Kurul Toplantısında kabul edilen 18/5/2017 tarihli
ve “GA12/6-438 sayılı Karar”ın onaylanması
uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde
yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini
Cumhurbaşkanı yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ
METİN

ULUSLARARASI TİCARET FİNANSMANI
İSLAMİ KURUMU KURUCU ANLAŞMASININ
25. MADDESİNİN TADİLİNE İLİŞKİN OLARAK
ULUSLARARASI TİCARET FİNANSMANI
İSLAMİ KURUMUNUN 12. GENEL KURUL
TOPLANTISINDA KABUL EDİLEN
18/5/2017 TARİHLİ VE GA12/6-438 SAYILI
KARARIN ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- Teklifin 1’inci maddesi
Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Teklifin 2’nci maddesi
Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Teklifin 3’üncü maddesi
Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Karar No. GA12/6-438

**Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 25. Maddesinin
(1), (3) ve (4) Paragraflarının Tadiline İlişkin**

(Cidde, Suudi Arabistan Krallığı'nda gerçekleştirilen 12. Genel Kurul Toplantısının Hicri 22 Şaban 1438'e karşılık gelen 18 Mayıs 2017 tarihli Genel Oturumunda Kabul Edilmiştir.)

GENEL KURUL,

- (1) Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu (ITFC) Kurucu Anlaşmasının 19, 21(2)(i), 23, 25(1) ve 25(4) Maddelerini;
 - (2) ITFC'nin Belge No. ITFC/GA12/BD/8-438'da yer alan Yönetim Kurulu rapor ve önerilerini;
- dikkate alarak

KARAR VERMİŞTİR:

1. ITFC'nin Kurucu Anlaşmasının 25. Maddesinin (1) , (3) ve (4) Paragraflarının aşağıdaki gibi olacak şekilde değiştirilmesi onaylanmıştır:
 - (a) 25. Maddenin (1) Paragrafı "Banka Başkanı ya da vekili, Yönetim Kurulunun Başkanı olacak ancak eşit oy durumu dışında oy hakkı olmayacaktır. Herhangi bir Genel Kurul toplantısına katılabilecek, ancak söz konusu toplantılarda oy kullanmayacaktır."
 - (b) 25. Maddenin (3) Paragrafında yer alan "ve Yönetim Kurulu Başkanının olmadığı hallerde Yönetim Kurulu toplantılarına Başkanlık edecektir" ibaresi silinecektir.
 - (c) 25. Maddenin (4) Paragrafı "Genel Müdür, Yönetim Kurulu toplantılarına oy kullanma hakkı olmaksızın katılacaktır."
2. Yukarıdaki değişiklikler, bu kararın alındığı tarihte yürürlüğe girecektir.

TBMM Basımevi - 2024